

Jordemodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA **PREVENTIVMEDELSRÅDGIVNING**

04

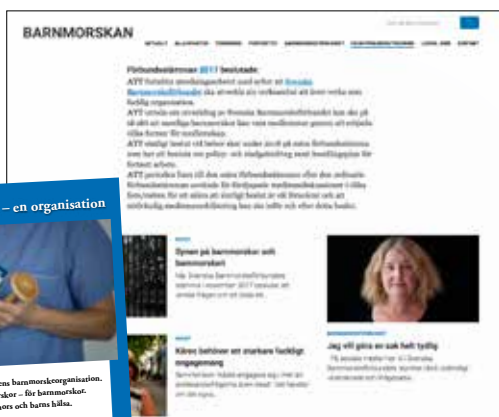

10

23

- 4 Preventivmedelsrådgivning är fascinerande!
- 6 Preventivmedelsrådgivning i barnmorskeutbildning
- 10 Preventivmedelsrådgivning
- 13 Enhetlig modell för barnmorskors preventivmedelsrådgivning
- 16 Samtalet – ett viktigt verktyg
- 18 Blir man deprimerad av hormonella preventivmedel?
- 21 Positiva hälsoeffekter av hormonell antikonception
- 23 Preventivmedel efter abort
- 28 Reproduktivlivsplan.se
- 29 Hallå där: Catharina Zätterström
- 32 Gröna barnmorskan
- 36 Ordförande har ordet
- 38 Fackförbundsutredning 2018
- 41 Var med och påverka forskning om kvinnors förlossningsskador
- 42 Medlemsmöten

Sajten barnmorskan.se ägs och drivs av Svenska Barnmorskeförbundet.

Jordemodern

Omslagsfoto: Donald Boström

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn

margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

Ätta.45 Tryckeri AB

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 8 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jane.fogelstrom@barnmorskeforbundet.se

08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan

www.barnmorskan.se

Antikonception = födelsekontroll

Syftet med preventivmedelsrådgivning är att förebygga oönskad graviditet och bevara kvinnans fertilitet samt bibehålla sexuell och reproduktiv hälsa.

Det är till barnmorskan som kvinnan kommer om och när hon behöver ett preventivmedel eller vill diskutera och få råd om en annan för henne mer passande preventivmetod. Det borde vara så att alla ungdomar träffar en barnmorska för att prata om sexuell och reproduktiv hälsa och sin egen fruktsamhet och framtid. En fungerande preventivmetod, ett preventivmedel som passar, är avgörande för att själv kunna planera och fatta beslut om sin framtid och det egna barnafödandet.

Den svenska barnmorskan har ett självständigt arbete inom ett brett verksamhetsområde och möter människor i olika åldrar genom hela livet. Barnmorskan vårdar primärt kvinnan men i hens yrkesutövning ingår även barnet och familjen, ungdomar, unga vuxna och äldre kvinnor.

Barnmorskans arbete ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utföras i enlighet med gällande författningar (lagar, förordningar och föreskrifter).

Den legitimerade barnmorskan arbetar inom kompetensområdet reproduktiv,

perinatal och sexuell hälsa. Arbete utförs inom många olika verksamhetsområden och vårdformer och uppgifterna är mycket skiftande. I reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa ingår kunskap om hälsofrämjande insatser, förebyggande hälso- och sjukvård samt vårdande och behandlande arbete.

Barnmorskeyrket ställer stora krav på förmåga till självständigt arbete, vetenskapligt förhållningssätt, mångkulturellt kunnande och professionellt ansvar. Påbyggnadsutbildning krävs för viss specialistverksamhet. Den legitimerade barnmorskan har ett eget ansvar för sin professionella utveckling och sitt yrkeskunnande.

Detta nummer av Jordemodern handlar om preventivmedelsrådgivning – sexuell och reproduktiv hälsa. Temanummeransvarig denna gång är barnmorskan Tanja Tydén som är seniorprofessor med lång erfarenhet av kliniskt arbete och forskning på området.

” Den legitimerade barnmorskan har ett eget ansvar för sin professionella utveckling och sitt yrkeskunnande.

Kära barnmorskor,

Tiden går så otroligt fort, tycker ni inte det? Jag minns att när jag var 20 år sa min gudfar att tiden gick så fort och jag höll inte riktigt med. Antar att jag var svårt uttråkad vid det tillfället ;-).

• **Han påstod att upplevelse av tiden** inte är linjär i relation till att vi blir äldre. Han sa att tiden bara går fortare och fortare ju äldre en blir. Med andra ord, livets tåg accelererar ju närmare döden vi kommer. För mig med en klar dödsångest så var det inte så tilltalande. I dag när jag närmar mig 50 måste jag faktiskt hålla med farbror Henry om att tiden går så fort, alldeles för fort.

Med det i åtanke så vill jag påminna om att vi alldeles strax ska ta beslut om vi ska bli en fackförening eller inte. Denna utredning började år 2015 när vi fick en motion om detta och nu står vi inför det faktum att vi måste bestämma oss. Vi har enligt era önskemål tittat på en annan möjlig organisation än den vi har i dag och presenterat den på barnmorskan.se, på möten över hela Sverige och på Svenska Barnmorskeförbundets hemsida. Att tydligt informera alla Sveriges barnmorskor är ingen enkel uppgift och jag får ofta höra att vi inte har informerat tillräckligt. Informationen finns och det kommer mer i de handlingar som skickas ut inför förbundsstämman.

På förbundsstämman är det era ombud i lokalföreningen som ska rösta, det är så det fungerar. För att de ska veta vad ni

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

tycker så måste ni meddela dem det. Delta också aktivt i de möten som arrangeras lokalt och diskutera denna viktiga fråga. Jag har ju naturligtvis funderat en del och kommit fram till att mycket kommer vara lika, så som vi har det idag. Medlemskapet innebär liknande försäkringar, det finns en strejkkasse och det finns bra juridisk hjälp att få. Det kommer också att finnas stor facklig kompetens som hjälper oss att driva våra frågor.

Den största skillnaden är att barnmorskor i högre utsträckning kommer att representera barnmorskor. Det handlar om vår profession och den kan vi bäst själva.

Om vi i dag ska argumentera för varför vi ska ha högre lön, bättre arbetstider, mer

kompetensutveckling, etcetera, måste vi alltid börja med att beskriva vad vi gör och varför det är viktigt. Vi måste kunna göra tydligt att det är värt att satsa på oss barnmorskor – och de som förklarar detta bäst är enligt min mening barnmorskor.

En annan skillnad är att samarbetet med den fackliga organisationen kommer att vara tätare och mer sammanhållet. Det är barnmorskeförbundet som bestämmer vilka fackliga frågor och krav som ska drivas, så ser det inte ut i dag. Det är också barnmorskeförbundet som kommer att fylla argumenten med bakgrund och innehåll mot arbetsgivaren, så ser det inte heller ut idag.

Många tror att våra professioners arbetsmiljö, avtal och lön i framtiden kommer att styras av fler lokala avtal. Med en sådan utveckling måste vi barnmorskor sitta med vid förhandlingsborden. De barnmorskor som ska förhandla lokalt behöver en stark och professionell organisation bakom sig, som kan våra specifika frågor och vad vi gör. Det kan Svenska Barnmorskeförbundet.

En annan viktig sak är hur beslutet om

fackförening eller inte tas på stämman. Den 14 november är det ombuden som röstar. Och det är den omröstningen som avgör.

De som påstår att beslutet redan är taget har fel – det är det absolut inte. Min roll är att beskriva ett alternativ, som medlemmarna har bett om och även ge min analys av detta alternativ. Beslutet ligger hos medlemmarna. Vi i förbundsstyrelsen kommer naturligtvis att arbeta vidare utifrån det beslut som fattas.

Hösten 2018 innehåller flera viktiga val. Den 9 september var det val till Sveriges riksdag, landsting och kommuner och enligt mig står Sveriges hela samhällsbygge på spel. Den 14 november har vi ett val som kan innebära en stor förändring för Sveriges barnmorskor – eller inte.

Eftersom jag är både otålig och nyfiken önskar jag plötsligt att tiden gick lite fortare.

Vi hörs,
Mia

” Det kommer också att finnas stor facklig kompetens som hjälper oss att driva våra frågor.

Läs mer om FACKFÖRBUNDSUTREDNING på barnmorskan.se och barnmorskeforbundet.se

”Anmälan öppen”

CHEFSKONFERENS 2018

den 26-27 november på Elite Hotel
Marina Tower, Saltsjöqvarn, Stockholm.
barnmorskeforbundet.se

Det är nu det händer

Stora beslut är på gång i Svenska Barnmorskeförbundet. På ordförandekonferensen den 11 september diskuterades fackförbundsutredningen med representanter från alla lokalföreningarna.

• **Fackförbundet SRAT** (Akademiker i samhällsbärande professioner) var på plats för att hjälpa oss att fördjupa förståelsen för deras organisation och hur de förhandlar och samverkar för sina yrkesgrupper. De klargjorde också för alla närvarande barnmorskor hur de arbetar kring sina medlemmar. Att professionerna alltid fattar beslut om vilka frågor som ska drivas. Självklart med mer eller mindre framgång som i alla fackliga förhandlingar, men signalen var tydlig ännu en gång; varje profession, organisation eller förbund inom SRAT är bäst lämpad att avgöra vad som ska lyftas fram. Det finns heller ingen inbördes konkurrens mellan olika grupper inom SRAT.

SRAT:s förhandlingschef Mats Eriksson redogjorde för hur och var förhandlingar bedrivs.

Det är komplicerat att fullt ut förstå den svenska fackliga förhandlingsmodellen, men det viktiga är att veta att det finns en facklig organisation och en struktur där barnmorskors intressen kan tillvaratas.

Förtroendevalda och deras fackliga tid är en viktig fråga som gav barnmorskorna från hela landet mer och mer lust och energi när de började diskutera med varandra. Många menade att det skulle vara en stor fördel att enbart barnmorskor nätverkar

och förhandlar med och för varandra. Den ensamma barnmorskan på såväl hälsocentralen och ungdomsmottagningen som på sjukhuskliniken ska känna och veta att det finns lokalt förtroendevalda barnmorskor som med stöd av särskilda förhandlare på SRAT kan stödja, förhandla och trygga för hen.

Ansvar för fackförbundsutredningen och för att planera inför framtiden – både för ett ja och ett nej – ligger hos förbundsstyrelsen. Vid ett ja på förbundsstämman den 14 november behöver en del därför vara förberett för beslut. Det ska finnas stadgar, budget och dessförinnan ett beslutsunderlag som redovisar förutsättningar och konsekvenser kring att ombilda Svenska Barnmorskeförbundet till att även verka som facklig organisation.

Beslutsunderlaget skickas ut med handlingarna till förbundsstämman den 3 oktober och kan användas av alla medlemmar som vill bilda sig en uppfattning inför det beslut som ska fattas av lokalföreningens ombud på förbundsstämman den 14 november.

Fortfarande undrar en del barnmorskor vad som skulle bli bättre av att barnmorskeförbundet går in i SRAT. Men det blir allt tydligare att barnmorskor behöver värna sin profession för att kunna utvecklas.

Det finns sammanhang där vi fortfarande är osynliga.

Politiker har gett uttryck för att den bästa hjälpen till oss är att vårdbiträden delar ut matbrickor. Då vet man inte mycket om vad barnmorskor faktiskt gör inom vårt breda kompetensområde. Som en del av SRAT, men fortsatt ett starkt barnmorskeförbund, skulle det fackliga mandatet ge oss tillträde till fler ”rum”.

Vi barnmorskor syns, hörs och är en eftertraktad yrkesgrupp men det finns situationer där barnmorskor har svårt att ta sig fram och det är inte ok. När vård organiseras, vår utbildning ska diskuteras eller barnmorskors möjligheter att arbeta evidensbaserat ska avhandlas ska de som kan frågorna bäst vara där: professionen - Svenska Barnmorskeförbundet.

Förbundsstyrelsen har på uppdrag av förbundsstämman undersökt en modell och en möjlig väg för Svenska Barnmorskeförbundet att bedriva fackligt arbete. Det är ett alternativ där alla barnmorskor kan samlas – oavsett arbetsplats.

Om förbundsstämman säger ja blir Svenska Barnmorskeförbundet en del av fackförbundet SRAT och det är inte längre möjligt att bara vara medlem i professionsorganisationen. Personligen är jag övertygad om att barnmorskor kommer att få ny energi och tycka att det fackliga arbetet är roligt när profession och kompetens kan förenas med lön och villkor. När barnmorskor arbetar fackligt för andra barnmorskor.

Det är förstås viktigt med realistiska förväntningar på vilka resultat som kan uppnås de första åren, men barnmorskor är en eftertraktad yrkesgrupp i samhället och aldrig har läget varit bättre att ta ett rejält kliv framåt.

Det är nu upp till er medlemmar att besluta om vad Svenska Barnmorskeförbundet ska ta för väg. Det gör ni via era representanter i lokalföreningarna.

” Det finns sammanhang där vi fortfarande är osynliga.

En profession – en organisation

Eva Nordlund

Vice ordförande Svenska
Barnmorskeförbundet
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskan.se

Svenska Barnmorskeförbundet
Förbundsstämma 14 november 2018 -
kallelse och handlingar skickas via mejl
till lokalföreningen.

Läs mer om FACKFÖRBUNDSUTREDNING på
www.barnmorskan.se

ORDFÖRANDEKONFERENSEN 2018

En profession – en organisation

Svenska Barnmorskeförbundets ordförandekonferens samlade drygt 70 personer i Stockholm den 11 september. Dagen ägnades åt information och fördjupad diskussion om fackförbundsutredningen. På plats fanns barnmorskor från landets alla lokalföreningar, förbundsstyrelsen, kanslianställda och representanter från SRAT.

Minnesanteckningar från ordförandekonferensen har skickats till alla lokalföreningar via mejl.

Är fackförening framtiden för barnmorskeförbundet?
Beslut fattas av förbundsstämman den 14 november. Handlingar med beslutsunderlag skickas från Svenska Barnmorskeförbundets kansli till alla lokalföreningar den 3 oktober.

